

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่นอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ผู้วิจัย	ศิริจันทร์ อุปาละ
หน่วยงาน/คณะ	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ทุนอุดหนุนการวิจัย	2563
ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การทำที่นอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอ
สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ 2) พฤติกรรมของผู้บริโภคที่นอน และ 3) พัฒนาที่นอนจากภูมิปัญญา
ท้องถิ่นในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และ
แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างชาวบ้าน พื้นที่หมู่ 6 ตำบลทุ่งต้อม อำเภอสันป่าตอง จังหวัด
เชียงใหม่ เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาการทำที่นอนของท้องถิ่น และเก็บข้อมูลพฤติกรรม
ผู้บริโภคจากชาวบ้านในอำเภอสันป่าตอง จำนวน 260 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์
ต้นแบบที่จำนวน 3 ตัวอย่าง ประเมินผลผลิตภัณฑ์ที่นอนต้นแบบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน
ผลที่ได้จากการวิจัย มีดังนี้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำผลิตภัณฑ์ที่นอนนุ่นในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า
ในพื้นที่ศึกษาชุมชนบ้านแม่กุง การทำที่นอนใช้วัสดุเป็นผ้าฝ้ายทอมือ ทอลายตารางสีดำและแดง
เท่ากัน มีขนาดของลายตารางประมาณ 1 นิ้ว รูปแบบที่นอนเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ลักษณะของที่นอน
เป็น 4 ท่อนเชื่อมต่อกันสามารถพับได้ เรียกว่า “ที่นอนพับ 4 ท่อน” ขอบด้านข้างสีแดง ขนาด
ความกว้างประมาณ 33 นิ้ว ความยาวประมาณ 75 นิ้ว ความหนาประมาณ 2 นิ้วครึ่ง ใ้ที่นอน
ยัดด้วยนุ่น หน้าที่นอนเป็นลอนลูกฟูก มีจำนวน 19 ถึง 21 ลูก

กระบวนการการทำที่นอน ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตีใยนุ่น 2) การตัดเย็บ
ที่นอน 3) การยัดใ้ที่นอน 4) การเย็บคั้คลายที่นอน ในวิถีชีวิตของชาวบ้านนอนบนที่นอนด้วยการ
ปูที่นอนบนเสื่อ นอนหันศีรษะไปทางทิศตะวันออก และใช้ที่นอนในพิธีกรรมตามงานประเพณี เช่น
งานบวช งานศพ เป็นต้น การดูแลรักษาที่นอนด้วยไปตากแดดใช้ไม้ตีที่นอนเพื่อไล่ฝุ่น

การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคที่นอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอสันป่าตอง พบว่า ผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญระดับมากต่อการประเมินทางเลือกที่นอนด้านการใช้งาน ทนทานต่อการยุบตัว ที่นอนให้ความสบาย ไม่ปวดหลัง เนื้อผ้าใช้ทำที่นอนมีคุณภาพดี และวัสดุยัดไส้ ที่นอนมีคุณภาพดี การตัดสินใจของผู้บริโภคให้ความสำคัญระดับมากต่อคุณภาพมีคุณภาพดีเหมาะสมกับ ความต้องการใช้งาน คุณสมบัติของที่นอนตรงกับความต้องการใช้งาน และราคาอยู่ในงบประมาณ ที่ตั้งไว้ ความมีชื่อเสียงของผู้ผลิต รูปแบบที่นอนตรงกับความต้องการใช้งาน และความเป็นเอกลักษณ์ ของที่นอนท้องถิ่น และการประเมินผลหลังการบริโภค ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมเมื่อใช้ แล้วพึงพอใจแนะนำผู้อื่นให้ซื้อใช้ตาม เมื่อใช้แล้วพึงพอใจกลับไปซื้อซ้ำ และเมื่อใช้แล้วไม่พึงพอใจ แนะนำผู้อื่นไม่ให้ซื้อใช้ตาม

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่นอนจากภูมิปัญญาพบว่า อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่นอนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในอำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่นอนต้นแบบ จำนวน 3 รูปแบบ เป็นผลิตภัณฑ์ที่นอนที่มุ่งเน้น ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้วัสดุจากธรรมชาติ ใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติและนุ่น เป็นวัสดุในการผลิต ที่ยังคงอัตลักษณ์ของที่นอนท้องถิ่นไว้ ผลการประเมินผลิตภัณฑ์ที่นอนต้นแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์ที่นอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นอน วัสดุธรรมชาติ

Research Title: The development of mattress products from local wisdom: case study of San Pa Tong District Chiangmai Province

Author: Sirichan Upala

Faculty: Department of Home Economics Faculty of Science and Technology Chiang Mai Rajabhat University

Research Grant: Chiang Mai Rajabhat University Research Fund

Published Year: 2021

Abstract

This research were to study 1) Production of mattress from local wisdom in San Pa Tong District, Chiang Mai Province 2) Mattress consumption behavior and 3)Development of mattress from local wisdom in San Pa Tong District, Chiang Mai Province Data were collected, using interview and a questionnaires, from 7 sampled by interview, and 260 sampled by survey. The results of the research are as follows:

Local wisdom for products of mattresses in San Pa Tong District Chiang Mai Province found that in the study area of Ban Mae Kung community. Material use woven fabric black and red from local cotton. The mattress is rectangular in shape. The nature of the mattress is 4 pieces connected together, can be folded together, Size about 33 inches in width, about 75 inches in length, about 2 and a half inches thick, filling the mattress stuffed with kapok. The front of the mattress is corrugated. Mattress making process consists of 4 steps, namely 1) Prepare kapok 2) Mattress sewing 3) Mattress stuffing 4) Mattress decorating. In the way of life, the villagers sleep on mattresses with coverings. mattress on mat Lie with head facing east. and use the mattress in traditional ceremonies such as ordination, funerals, etc. Taking care of the mattress by going out in the sun, using a wood to beat the mattress to repel dust.

A study on consumer behavior of mattresses from local wisdom in San Pa Tong District found that sample consumers Great emphasis is placed on evaluating mattress

options. Collapse resistant use The mattress provides comfort without back pain. The fabric is used to make a good quality mattress. and the stuffed material stuffed mattress is of good quality. Consumer decision-making pays great attention to quality, good quality, suitable for the needs of use. The properties of the mattress meet the needs of use and the price is within the budget set. Manufacturer's reputation The mattress style meets the needs of use. and the uniqueness of local mattresses and evaluation after consumption Consumers pay attention to behavior when satisfied, recommending others to buy and use accordingly. When used, satisfied, return to buy again and when used, not satisfied, recommend others not to buy and use accordingly

The association between factors concerning behavior costumers local wisdom mattresses significant at the 0.05 level. showed that aspects of factors concerning age, occupational status, income and educational were associated with ehavior costumers local wisdom mattresses.

Developing a prototype of mattress products from local wisdom in San Pa Tong District, Chiang Mai Province. has developed 3 prototype mattress products, which are mattress products. that focuses on environmentally friendly products using natural materials Using hand-woven cotton with natural dyes and kapok as a material in production that retains the identity of the local mattress. The results of the evaluation of prototype mattress products by experts are very good.

Keyword(s): mattress products Local wisdom, mattresses, natural materials, bedding